

Kampeervakantie Teutoburgerwoud 17-24 juni 2023

VERSLAG KNNV-KAMP K08 Kampeervakantie Teutoburgerwoud 17 t/m 24 juni 2023

Met Deelnemers Els vz., Harry, admin. vz, Jacques excursie regelaar, Wanda, Monique, Wim Jeanette, Gerard, Suze, Willie, Saskia.

De foto's en teksten zijn van bovengenoemde personen. De foto's zijn gecomprimeerd om de grootte van het bestand te verkleinen.

Verslag voorzitter

Eurocamp Campingplatz, Holperdorp 44, 49536 Lienen

1-18 juni excursie Borgerberg

2-19 juni excursie Silberberg

3-20 juni excursie Botanischer Garten

4-21 juni excursie Achter de Welt

5-22 juni Freedom Blute

6-23 juni Rondwandeling Scelenburg

Bijlages A – Vogels

B – Planten

C – Vlinders, overige insecten, paddenstoelen en diversen

penseelkever

Verslag van de voorzitter Eendagsvlieg.

“We, Henk en Els,” zijn op donderdag gearriveerd, het is ruime camping , er zijn voldoende plaatsen voor alle mensen en we staan bij elkaar, ook de huisjes staan op het zelfde veld. Op vrijdag de eerste verkennende wandeling, daar viel ik de eerste keer goed en de tweede keer iets minder, werd geholpen met opstaan en heb de route uitgelopen. Op zaterdag arriveerden de andere deelnemers en we hebben kennis gemaakt en een gezellige kring gehad. Op zondag de eerste excursie en bleef ik bij de tent, de uitdaging een excursie te lopen was te groot. Op maandag naar de orthopeed en deze constateerde een mooie breuk, dus toen iedereen enthousiast terug kwam van de excursie, zijn Henk en ik vertrokken. Harry nam het voorzitterschap over. Zoals blijkt uit de verslagen hebben de mensen zich uitstekend vermaakt en mooie herinneringen aan een goede kampeervakantie.

1 Excursie Borgerberg. 18 juni

Sfeerverslag

Vanaf camping omhoog naar de Hermansweg die ons al slingerend naar de Goldbach onderin brengt. Daar begint onze wandeling, zo'n 7 km.

“Hoe warm het was en hoe ver”karakteriseert de eerste excursie met flink wat hoogtemeters. Het moest allemaal wennen:

Het lopen in hellend terrein, de tropische temperatuur, het oprissen van de kennis der flora en fauna.

Mooie wandeling door afwisselend open- en bosgebied met een paar prachtige panoramische uitzichten.

En heel belangrijk, diverse bankjes voor bijkomen met koffie/ lunch.

Twee personen hadden deze inspannende ouverture al zien aankomen en de auto 's morgens halverwege geplaatst.

De sfeer binnen de ploeg werd steeds beter, ook door de verdere onderlinge kennismaking en dat werd bij terugkomst op het terras van de camping “ beklonken”

Wim

2 Excursie Silderberg 19 juni

sfeerverslag

Van buitenstaander tot binnenstaander?

Wat is het heerlijk om een half uurtje later te vertrekken, pas om 9.30u dus.

Ik ben die buitenstaander die op de natuurkennisschaal niet hoger reikt dan 10, in het kielzog van zijn vrouw toch meegaat met zo'n exclusieve KNNV-club.

Wat een kennis en enthousiasme om die kennis van planten, vogels enz. onderling uit te wisselen en anderen daar in te laten delen.

Geen spoor van arrogantie in de discussie over een volstrekt onaanzienlijk plantje.

Ja, de buitenstaander ziet het met verbazing aan. Dat gaat in het gewone leven tegenwoordig wel anders. Gelukkig hebben en nemen we de tijd om tussendoor al lopend werk- en levenservaringen uit te wisselen.

Daar doe ik graag aan mee.

Hoe is het mogelijk om in zo'n korte tijd-we trekken immers pas twee dagen met elkaar op-zo'n hechte groep te gaan vormen. In zo'n groep te mogen meedraaien, stemt mij gelukkig. ik dank iedereen daar van harte voor.

Nu al voel ik mij iets minder buitenstaander.

We waren de trap bij de parkeerplaats nauwelijks afgedaald, of mijn oog viel op twee gaten in een beuk, een meter of vijf boven de grond.

Een gat was voorzien van een klein wit poepstreepje. Het tweede gat viel op door een brede schijtstroom omlaag.

Ik kon er alleen maar met verbazing naar kijken, tot een kenner uit de groep zei: het is vermoedelijk van vleermuizen. Die laten dit soort sporen achter.

En later, zo tegen twaalfen behoorde ik tot de eersten die bij 3 bosorchideeën een prachtige hoornaar ontdekte. Zou er dan toch nog hoop voor mij zijn? Suze.

3 Excursie Botanischer Garten 20 juni

Sfeerverslag

De botanische tuin is ingericht in een oude steengroeve. Het is een van de betere tuinen die ik ken. Goed onderhouden, veel planten.

Er is(afgezien van zondags 1200-15.00u) geen verfrissing in de zin van koffie ed.

Er is wel een toilet, geen bezoekerscentrum.

De moeite waard! Vooraf via de website de parkeermogelijkheid uitzoeken.

Jacques

4 Excursie Achter de Welt 21 juni

Sfeerverslag

Na de snikhete dag van gisteren, konden we deze ochtend verkoeld van start gaan. De excursie voerde ons naar het gebied 'Achter de Welt' tussen Bad Iburg en Hagen. Met de auto's reden we, deze keer helemaal via verharde wegen, naar onze startplek.

We liepen door hoog opgaand bos met imposante bomen en af en toe een doorkijkje Met weids uitzicht. Al met al een prima wandeling voor wie op een heel zonnige dag in de verkoelende schaduw wil blijven.

Hoewel het voor een groot deel productiebomen betrof, was er toch van alles waar te nemen aan planten, insecten en vogels.

Zo na een aantal dagen begint het klimmen en dalen te wennen. Toch hebben een aantal van ons zich nog willen versterken met een Kneipp- bad, waar zij rondjes hebben gelopen koud water. Zeer heilzaam volgens Pfarrer Kneipp.

5 Excursie. Freeden Blute 22 juni

Sfeerverslag

Halen we het nog voor de regen?

We vertrokken weer om half tien voor een wandeling van acht km met de wetenschap dat het op enig moment in de middag zou gaan regenen. Het tijdstip verschilde per geraadpleegde app. Het was bij de start heerlijk wandelweer en we gingen op pad naar de Grosser Freedenhutte. De route liep voornamelijk door beukenbossen met af en toe pittige klimmen en afdalingen. Opvallend was de imposante hoogte die bomen hier kunnen bereiken. De randen van de paden stonden vol met bosbingelkruid en klein springzaad. Gelukkig waren er nog veel andere waarnemingen, waarbij voor mij de heksenboter en de zadelzwammen het leukst waren. Af en toe waren er discussies over de route en de afstand en interessante gesprekken over van alles en nog wat. Ondanks een stukje extra route lukte het ons toch om ruim voor de regen weer terug te zijn op de camping. Gerard.

6 Excursie Schelenburg und Wierau 23 juni

Sfeerverslag

Vanwege de aanhoudende regen gisteravond en vannacht hadden we langzame start.

Toch is het, na best een stuk rijden, altijd wachten op dezelfde (wij!)

De rest van de groep was al aan de koffie. De muziek werd verzorgd door de zwartkoppig. De Westermoorbach stroomt flink en is goed gevuld. Het bos is heerlijk fris en ademt waterdamp. Alhoewel we er na een uur alweer genoeg van hadden gister, was de regen en koelte zeer welkom na een lange tijd van hitte en droogte.

Sommigen van ons dragen vandaag zelfs een vest of trui. We keken bij dammetjes in de beek uit naar de waterspreeuw, maar helaas zagen we geen witte vlekjes, c.q. waterspreeuw. Het pad voerde rustig zonder veel klimmen of dalen door het koele bos.

We hielden een wandeltempo aan. Veel planten hadden we al eerder en dan blijf je toch wat minder lang staan. Aan de rand van een graanakker lunchten we aan een heuse picknicktafel. Een heerlijk plekje, maar niet heus. We bleven speculeren over twee professioneel uitzijnde drones die de rust verstoorden. Helaas had Jeanette haar jachtgeweer niet bij zich.

Toen we weer op pad waren, zagen we een wel heel lange pier, verbazingwekkend snel de weg oversteken. Niet verstandig, maar het lukte. Uitstrekken ,bijtrekken, leuk om er eens bij stil te staan. Ook de rode wegslikken hadden hun schuilplaatsen verlaten.

Oppassen, niet op trappen! Het zijn prachtige beesten.(ik vind ze oranje trouwens)

Het laatste stuk langs de beek was landschappelijk heel boeiend.

Tot slot liepen wij om de Schelenburgt heen. Met recht een waterburcht, met een slotgracht vol gele plomp. Geel waren ook de grote gele kwikstaarten, maar ook was een kwikstaart wit.

Ook de muurvegetatie trok onze aandacht. Een mooi zonnig einde van een kort wandelrondje op de laatste dag van ons mooie kampje. Wanda.

A - Waarnemingen Vogels

In totaal 44 soorten

Ooievaar	Winterkoning
Houtduif	Koolmees
Turkse tortel	Pimpelmees
Zomertortel	Boom
Grote bonte specht	Boomkruiper
Boerenzwaluw	Kauw
Witte kwikstaart	Ekster
Grote gele kwikstaart	Gai
Middelste bonte specht	Zwarte kraai
Heggenmus	Raaf
Roodborst	Spreeuw
Gekraagde roodstaart	Huismus
Zwarte roodstaart	Vink
Zanglijster	Kneu
Grote lijster	Putter
Merel	Groenling
Tuinfluit	Geelgors
Zwartkop	Wilde eend
Grasmus	Buizerd
Fitis	Wespendief
Fluiter	Havik
Tjiftjaf	Torenvalk

Foto Gele kwikstaart Klaas Heeres

	Nederlandse naam	18-Jun	19-Jun	21-Jun	22-Jun	23-Jun
<i>Acer campestre</i>	Spaanse aak				X	
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn					X
<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad		X		X	X
<i>Aegopodium podagraria</i>	Zevenblad					X
<i>Aethusa cynapium</i>	Hondspeterselie		X			
<i>Anemone nemorosa</i>	Bosanemoon		X			
<i>Anisantha sterilis</i>	IJle dravik				X	
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Wondklaver		X			
<i>Arabis glabra</i>	Torenkruid					X
<i>Arctium minus</i>	Gewone klit	X		X	X	
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	Gewone zandmuur					X
<i>Aronia melanocarpa</i>	Zwarte appelbes					X
<i>Artemisia vulgaris</i>	Bijvoet			X		
<i>Arum maculatum</i>	Gevlekte aronskelk				X	
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Muurvaren					X
<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren					X
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	X	X			
<i>Atropa bella-donna</i>	Wolfskers		X		X	
<i>Bellis perennis</i>	Madeliefje			X		
<i>Bidens frondosa</i>	Zwart tandzaad				X	
<i>Blackstonia perfoliata</i> subsp. <i>serotina</i>	Herfstbitterling		X			
<i>Blechnum spicant</i>	Dubbelloof	X	X			
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Boskortsteel				X	
<i>Briza media</i>	Bevertjes		X			
<i>Calluna vulgaris</i>	Struikhei		X	X		

<i>Campanula trachelium</i>	Ruig klokje		X		X	X
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Herderstasje			X		
<i>Cardamine flexuosa</i>	Bosveldkers				X	
<i>Carex remota</i>	IJle zegge	X				
<i>Carex sylvatica</i>	Boszegge		X		X	
<i>Carlina vulgaris</i>	Driedistel		X			
<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid		X			
<i>Centaurium pulchellum</i>	Fraai duizendguldenkruid		X			
<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i>	Gewone hoornbloem			X		
<i>Ceratocapnos</i> <i>claviculata</i>	Rankende helmbloem			X		
<i>Chaerophyllum</i> <i>temulum</i>	Dolle kervel	X	X	X	X	
<i>Chelidonium majus</i>	Stinkende gouwe		X			
<i>Chrysosplenium</i> <i>oppositifolium</i>	Paarbladig goudveil	X		X		
<i>Circaea lutetiana</i>	Groot heksenkruid			X	X	
<i>Cirsium palustre</i>	Kale jonker				X	
<i>Cirsium vulgare</i>	Speerdistel	X		X	X	
<i>Convallaria majalis</i>	Lelietje-van-dalen		X			
<i>Convolvulus arvensis</i>	Akkerwinde				X	
<i>Conyza canadensis</i>	Canadese fijnstraal			X		
<i>Crepis capillaris</i>	Klein streepzaad	X				
<i>Cymbalaria muralis</i>	Muurleeuwenbek		X			X
<i>Cytisus scoparius</i>	Brem			X		
<i>Dactylorhiza maculata</i> subsp. <i>fuchsii</i>	Bosorchis		X			
<i>Daucus carota</i>	Peen	X				
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Bochtige smele			X		
<i>Digitalis purpurea</i>	Vingerhoedskruid	X		X		
<i>Dipsacus fullonum</i>	Grote kaardenbol		X			

<i>Dryopteris carthusiana</i>	Smalle stekelvaren			X		
<i>Dryopteris dilatata</i>	Brede stekelvaren		X			
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren	X	X	X	X	
<i>Echium vulgare</i>	Slangenkruid	X				
<i>Epipactis helleborine</i> subsp. <i>helleborine</i>	Brede wespenorchis	X	X			
<i>Erigeron annuus</i>	Zomerfijnstraal	X			X	X
<i>Euonymus europaeus</i>	Wilde kardinaalsmuts		X			
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Koninginnekruid	X	X			
<i>Fallopia japonica</i>	Japanse duizendknoop					X
<i>Filipendula ulmaria</i>	Moerasspirea					X
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Harig knopkruid	X			X	X
<i>Galium aparine</i>	Kleefkruid	X	X		X	X
<i>Galium mollugo</i>	Glad walstro	X		X	X	
<i>Galium odoratum</i>	Lieievrouwebedstro				X	
<i>Galium palustre</i>	Moeraswalstro			X		
<i>Genista tinctoria</i>	Verfbrem		X			
<i>Geranium molle</i>	Zachte ooievaarsbek	X				
<i>Geranium robertianum</i>	Robertskruid	X		X	X	X
<i>Geum urbanum</i>	Geel nagelkruid	X	X	X	X	X
<i>Glebionis segetum</i>	Gele ganzenbloem	X				
<i>Hedera helix</i>	Klimop				X	
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Reuzenberenklauw				X	
<i>Hieracium murorum</i>	Muurhavikskruid					X
<i>Humulus lupulus</i>	Hop					X
<i>Hypericum humifusum</i>	Liggend hertshooi			X		
<i>Hypericum maculatum</i> subsp. <i>obtusiusculum</i>	Kantig hertshooi			X		X
<i>Hypericum perforatum</i>	Sint-Janskruid			X	X	X

<i>Hypochaeris radicata</i>	Gewoon biggenkruid	X		X		
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst			X		
<i>Impatiens glandulifera</i>	Reuzenbalsemien	X	X			X
<i>Impatiens noli-tangere</i>	Groot springzaad		X	X	X	
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad	X	X	X	X	X
<i>Iris pseudacorus</i>	Gele lis	X				
<i>Jacobaea vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i>	Jakobskruiskruid	X				
<i>Juncus conglomeratus</i>	Biezenknoppen	X				
<i>Juncus tenuis</i>	Tengere rus					X
<i>Lamiaeum galeobdolon</i> subsp. <i>galeobdolon</i>	Gele dovenetel		X			
<i>Lamium album</i>	Witte dovenetel		X			
<i>Lapsana communis</i>	Akkerkool	X	X		X	X
<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldlathyrus	X				
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone margriet	X			X	
<i>Lonicera periclymenum</i>	Wilde kamperfoelie	X	X	X	X	
<i>Lotus corniculatus</i>	Gewone rolklaver s.l.	X				
<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot			X		X
<i>Lysimachia nemorum</i>	Boswederik		X	X	X	
<i>Maianthemum bifolium</i>	Dalkruid	X	X			
<i>Malva moschata</i>	Muskuskaasjeskruid	X				
<i>Matricaria discoidea</i>	Schijfkamille	X			X	X
<i>Medicago lupulina</i>	Hopklaver		X		X	
<i>Melampyrum pratense</i>	Hengel		X	X		
<i>Melica uniflora</i>	Eenbloemig parelgras				X	X
<i>Mercurialis perennis</i>	Bosbingelkruid		X		X	
<i>Milium effusum</i>	Bosgierstgras				X	
<i>Mycelis muralis</i>	Muursla	X	X	X	X	X

<i>Myosotis laxa</i> subsp. <i>cespitosa</i>	Zompvergeet-mij-nietje			X		
<i>Myosotis scorpioides</i> subsp. <i>scorpioides</i>	Moerasvergeet-mij-nietje				X	
<i>Myrrhis odorata</i>	Roomse kervel	X				
<i>Papaver rhoeas</i>	Grote klaproos	X				
<i>Persicaria hydropiper</i>	Waterpeper				X	
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>	Grote weegbree			X		
<i>Poa nemoralis</i>	Schaduwgras				X	
<i>Polygala vulgaris</i>	Gewone vleugeltjesbloem		X			
<i>Polygonatum multiflorum</i>	Gewone salomonszegel		X			X
<i>Polygonatum odoratum</i>	Welriekende salomonszegel				X	
<i>Polypodium interjectum</i>	Brede eikvaren					X
<i>Polypodium vulgare</i>	Gewone eikvaren	X				
<i>Potentilla anserina</i>	Zilverschoon				X	
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	X	X			
<i>Potentilla indica</i>	Schijnaardbei	X			X	
<i>Prunella vulgaris</i>	Gewone brunel	X		X	X	
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	X			X	
<i>Ranunculus acris</i>	Scherpe boterbloem				X	
<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem				X	
<i>Rudbeckia laciniata</i>	Slipbladige rudbeckia					X
<i>Rumex acetosella</i>	Schapenzuring			X		
<i>Rumex conglomeratus</i>	Kluwenzuring				X	X
<i>Rumex obtusifolius</i>	Ridderzuring	X			X	X
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier				X	
<i>Sambucus racemosa</i>	Trosvlier				X	
<i>Sanicula europaea</i>	Heelkruid		X			

<i>Scabiosa columbaria</i>	Duifkruid		X			
<i>Scrophularia nodosa</i>	Knopig helmkruid		X	X	X	
<i>Scutellaria galericulata</i>	Blauw glidkruid			X		
<i>Senecio inaequidens</i>	Bezemkruid	X		X		
<i>Senecio sylvaticus</i>	Boskruid	X		X		
<i>Silene dioica</i>	Dagkoekoeksbloem	X		X	X	X
<i>Silene vulgaris</i>	Blaassilene		X			
<i>Sisymbrium officinale</i>	Gewone raket				X	
<i>Solanum dulcamara</i>	Bitterzoet		X			
<i>Sonchus oleraceus</i>	Gewone melkdistel	X				
<i>Stachys sylvatica</i>	Bosandoorn	X	X		X	X
<i>Stellaria holostea</i>	Grote muur		X			X
<i>Stellaria uliginosa</i>	Moerasmuur	X				
<i>Tanacetum vulgare</i>	Boerenwormkruid	X		X		
<i>Teucrium scorodonia</i>	Valse salie	X				
<i>Thlaspi arvense</i>	Witte krodde		X			
<i>Thymus pulegioides</i>	Grote tijm		X			
<i>Trifolium hybridum</i>	Basterdklaver	X				
<i>Trifolium repens</i>	Witte klaver			X		
<i>Tripleurospermum maritimum</i>	Reukeloze kamille		X			
<i>Tussilago farfara</i>	Klein hoefblad	X				
<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel			X		
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blauwe bosbes		X			
<i>Valeriana officinalis</i>	Echte valeriaan	X	X		X	X
<i>Verbascum nigrum</i>	Zwarte toorts		X			
<i>Veronica montana</i>	Bosereprijs			X	X	X
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos				X	
<i>Vicia cracca</i>	Vogelwikke			X		X
<i>Vicia hirsuta</i>	Ringelwikke	X				

Vicia sativa subsp. nigra	Smalle wikke				X	
Vicia villosa	Bonte wikke	X				

Bosorchis

C - Vlinders, overige Insecten, Paddenstoelen en Diversen.

In z'n algemeenheid zijn het aantal species erg beperkt en wellicht in één overzicht te rubriceren,
maar ik zal ze per excursie (excl. Botanische tuin) onderstaand opsommen. De aantallen per soort zijn

niet vermeld, alleen het voorkomen.

Vlinders D1 D2 D3 D4 D5 D6 Totaal

Bruin zandoogje 1 1 2

Bont zandoogje 1 1

Jacobsvlinder 1 1

Klein Koolwitje 1 1

Gamma uil 1 1

Overige insecten

Hoornaar (Europese) 1 1 2

Houtsluipwesp 1 1

Lieveheersbeestje (larve) 1 1

Huis zebraspin 1 1

Duitse schorpioenspin 1 1

Penseelkever 1 1

Rode bosmier 1 1

Aziatisch Lieveheersbeestje 1 1

Weidebeekjuffer 1 1

Paddenstoelen

Oesterzwam 1 1

Tonderzwam 1 1

Parelammoniet 1 1

Honingzwam 1 1

Stuifzwam 1 1

Judasoor 1 1

Zadelzwam 1 1

Stinkzwam 1 1

Heksenboter 1 1

Diversen

Rode wegslak 1 1

Bosmuis 1 1

Ree 1 1

Kantekeningen bij de magere scores:

☒ De voorafgaande 5 weken waren erg droog, warm en zonnig

☒ Van het bezoek aan de botanische tuin Universiteit Osnabrück geen notaties

☒ Vaak zwaar bewolkt weer met vrij veel wind

☒ Interesse / kennis lag vooral bij vogels en planten

Voor meer info zie verslag K 10 2017